دیگرسو
تجربه دیگر کشورها

زنان کار از ۱۹۱۹ تا به امروز

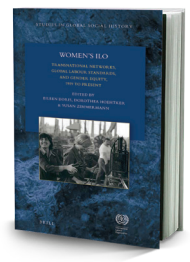

زنان، برای کار یکسان، به طور متوسط ۷۷ درصد مردان درآمد دارند و در هیچ کشوری، برابری دستمزد زن و مرد، محقق نشده است. حتی در کشورهایی مثل ایالات متحده آمریکا یا بریتانیا -که نزدیک به نیم‌قرن است قانون «دستمزد برابر برای کار یکسان» را تصویب کرده‌اند- وضعیت کماکان به شکل روشنی تبعیض‌آمیز و نابرابر است. سازمان جهانی کار می‌گوید، برای مثال در بریتانیا، زنی که مادر دو فرزند است، در بیشتر موارد ۲۵ درصد کمتر از همتایان مرد خود و سایر زنان درآمد خواهد داشت. کتاب «شبکه‌های بین‌المللی، استانداردهای جهانی کار و عدالت جنسی، از ۱۹۱۹ تا به امروز» که اخیرا از سوی سازمان جهانی کار منتشر شد، به این موضوعات پرداخته است.

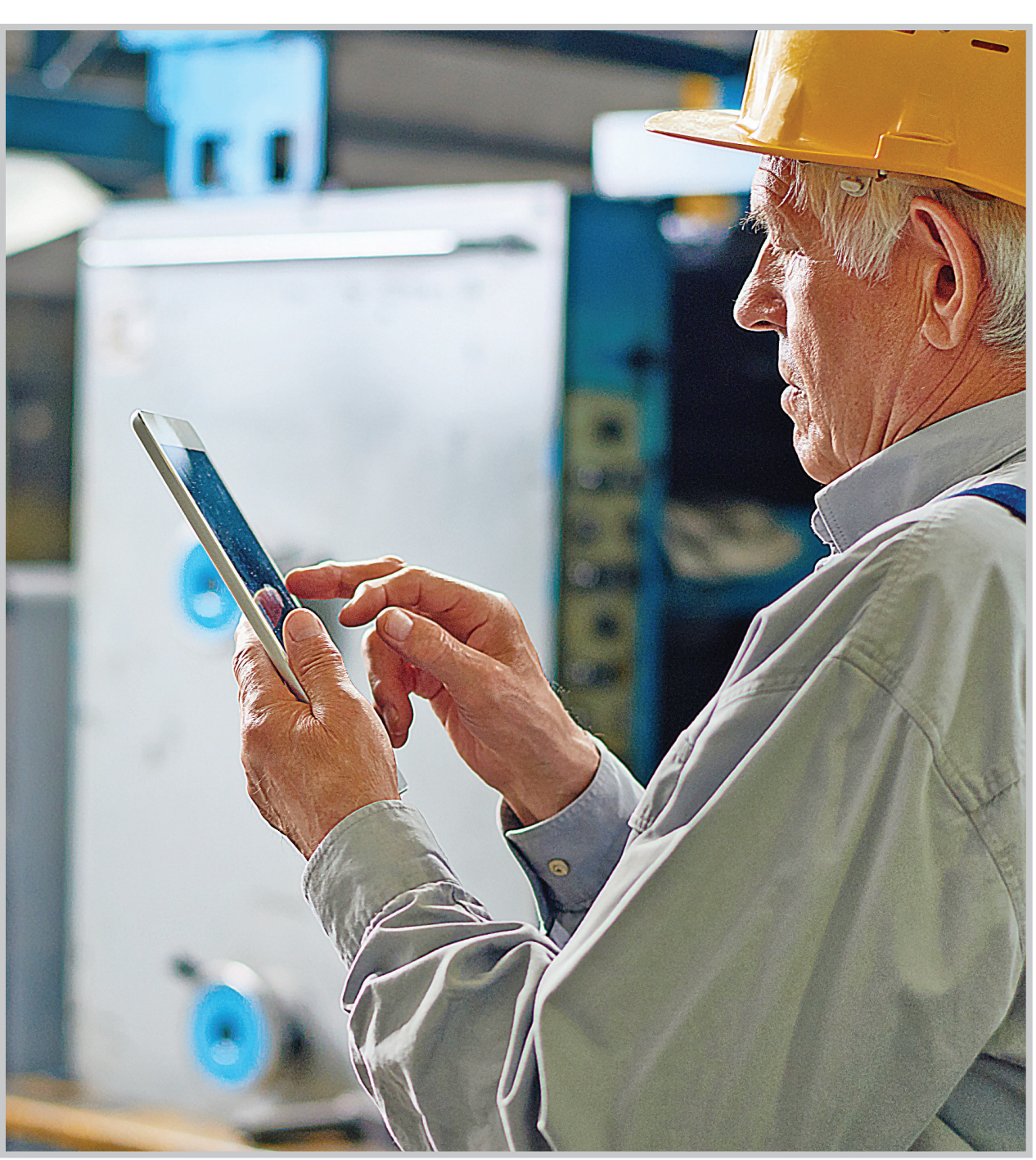

مدیر انستیتوی پژوهش جمعیت آلمان، می‌گوید که در این کشور، گروه جدیدی درحال شکل‌گیری است که بین ۶۰ تا ۸۰ سال دارند و بسیار فعال و حاضر در عرصه‌های مختلف زندگی هستند.

پدیده جدید جمعیتی آلمان متاثر از نسل سالمندان فعال است

سالمندانی که در چرخه زندگی می‌مانند

● حامد رسولی ●
● روزنامه نگار ●

شمار سالمندان آلمان، به‌طور مداوم افزایش پیدا می‌کند و از تعداد جوانان آن کاسته می‌شود. تغییرات جمعیتی، یکی از چالش‌های اصلی جامعه آلمان است و همراه با شکل‌گیری گروه جدید سالمندان فعال، بازنشستگی هم مفهوم خود را از دست می‌دهد. میانگین سنی جمعیت آلمان -که در سال ۱۹۶۰ برای زنان ۳۷ سال بود- امروز ۴۷ سال است و برآورد می‌شود که در سال ۲۰۵۰، ۵۴ سال باشد. تنها در موناکو و ژاپن، میانگین سنی جمعیت، بیشتر از این است. در مقابل، بیش از نیمی از جمعیت کشور نیجر در آفریقا، جوان‌تر از ۱۵ سال است.

این درحالی است که در آینده نزدیک، به سن هر نسل در آلمان، به‌طور متوسط ۶ تا ۸ سال اضافه می‌شود. درحال حاضر، حدود ۱۳ هزار و ۲۰۰ مرد و زن در آلمان، در سن ۱۰۰ سال یا بالاتر هستند و در برابر هر ده نفر شاغل در آلمان، ۳ نفر بازنشسته وجود دارد. تحلیلگران می‌گویند در سال ۲۰۶۰ در برابر هر ۱۰ شاغل، ۶ بازنشسته وجود خواهد داشت. از سوی دیگر، هم‌اکنون ۱۶ میلیون آلمانی زیر ۲۰ سال دارند و در سال ۲۰۶۰ تنها ۱۰ میلیون نفر در آلمان در چنین سنینی خواهند بود.

به گزارش دویچه‌وله، این داده‌ها و ارقام در آلمان، هم پرسش‌برانگیزند و هم موجب نگرانی می‌شوند. اما برخی مقامات، از جمله هرمان گروهه، وزیر بهداری این کشور، معتقدند که به جای مبهوت‌ماندن از ترس، باید دست به کار شد و چاره‌ای اندیشید. آنها می‌گویند باید با اهل علم و اقتصاد به بحث نشست تا راهی برای روبه‌روشدن با چالش جمعیتی پیدا شود.

■ **بازنشسته‌های سرحال**

سالمندان امروز آلمانی، با همسن و سال‌های خود در گذشته فرق دارند. نوربرت اشنایدر، مدیر انستیتوی پژوهش جمعیت آلمان، می‌گوید که در این کشور، گروه جدیدی درحال شکل‌گیری است که بین ۶۰ تا ۸۰ سال دارند و بسیار فعال و حاضر در عرصه‌های مختلف زندگی هستند. شنایدر، درباره مرحله چهارم زندگی می‌گوید: «خصوصیت سالمندان فعال این است که بیشتر مرفه، سالم، فعال، علاقه‌مند، پرانگیزه و دست و دلباز هستند.»

به گفته اشنایدر، این گروه سنی می‌تواند مخاطب کاملا جدیدی برای نوآوری‌ها و بازارها باشد. او می‌افزاید که روند پیرشدن جمعیت، دست‌کم برای ۲۰ سال آینده، نه تنها تهدیدی برای آلمان نیست، بلکه شانسی است که این کشور، باید از آن استفاده کند. او می‌گوید، از آنجا که همه جوامع، در آینده با موضوع پیرشدن جمعیت خود روبه‌رو خواهند شد، آلمان می‌تواند با تجربه‌ای که جمع می‌کند، کاری سازنده انجام دهد و شانس صادرات خود را نیز بالا ببرد. استدلال اشنایدر، متکی بر نتایج آماری جمعیت‌شناختی در اروپا، آسیا و آمریکاست. طبق آمار، درحال حاضر، تنها ۳ تا ۶ درصد افراد بین ۶۵ تا ۷۹ سال، نیاز به مراقبت ویژه مددکاران دارند و حتی ۶۰ درصد افراد بالای ۱۰۰ سال، نه در خانه‌های سالمندان یا بیمارستان‌ها، بلکه در خانه‌های خود به سر می‌برند.

■ **سالمندان فعال**

سیاستمداران آلمان، «مراقبت از سلامتی اعضای جامعه» را مهم‌ترین اصل می‌دانند. وزیر بهداری آلمان می‌گوید به همین دلیل، قانون مربوط به پیش‌گیری از بیماری‌ها در پارلمان آلمان، در دست بررسی است. گروهه همچنین می‌گوید که سبک زندگی انسان‌ها، باید بیش از پیش در خدمت حفظ سلامتی آن‌ها باشد و این امر، باید از سنین بسیار کم شروع شود. این درحالی است که در آینده، استفاده از روبات در خانه به بسیاری از سالمندان اجازه می‌دهد که نیازی به ترک خانه خود و اقامت در خانه سالمندان نداشته باشند. به گفته وزیر بهداری آلمان، ریشه بسیاری از بیماری‌ها، مثل کمردرد یا بیماری‌های روانی را -که در ضمن موجب می‌شود فرد نتواند در محل کارش حاضر شود- باید در سبک زندگی افراد، جست‌وجو کرد. به عقیده گروهه، پیشرفت‌های علم پزشکی، می‌تواند به جامعه کمک کند تا با روند پیرشدن به خوبی روبه‌رو شود. استقلال فرد تا سنین بالا را می‌توان از طریق پزشکی از راه دور و استفاده از مخابرات و فناوری اطلاعات و تکنولوژی‌های ارتباطی حمایت کرد. وزیر بهداری آلمان همچنین لازم می‌داند که شیوه تفکر و میزان همبستگی نسل‌ها متحول شود. او از جمله معتقد است که «سالمندان فعال» باید در آینده بیشتر و فشرده‌تر به «سالمندان نیازمند کمک» یاری برسانند. همچنین افراد سالمندی که فرزندی ندارند، جزء کسانی هستند که جامعه باید توجه بیشتری به آن‌ها داشته باشد.

■ **کار تا آخر عمر**

به نظر گروهه، توجه به سالمندان، به معنای آن است که تلاش شود افرادی با سنین مختلف در مجتمع‌های مسکونی و در کنار هم زندگی کنند. همچنین کار کسانی که به طور افتخاری به سالمندان کمک می‌کنند، باید به رسمیت شناخته شود. به نظر وزیر بهداری آلمان، شرایط بازنشسته‌شدن در این کشور نیز باید تغییر کند. به نظر او، تعیین سن برای بازنشستگی صحیح نیست، بلکه بازنشستگی، باید انعطاف‌پذیر باشد و هر کس هر زمان بخواهد و لازم باشد، از عرصه کار خارج شود.

کار باید بیشتر به نیاز، خواست و توانایی بستگی داشته باشد تا رسیدن به مرز یک سن. وزیر کشور آلمان نیز بر این باور است که باید به هر فرد امکان داده شود تا مطابق وضعیت زندگی و سن خود، از نیروی بالقوه و توانایی‌هایش در طول یک زندگی طولانی و سالم استفاده کند.

■ **سرنوشت بازنشستگی**

با نگاهی به جامعه آلمان، به نظر می‌رسد که آلمانی‌ها از هدف یادشده، چندان دور نباشند. در این کشور، پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها به فرزندان و نوه‌های‌شان کمک مالی می‌کنند؛ وظیفه نگهداری از نوه‌های‌شان را برعهده می‌گیرند، غذا می‌پزند و خرید می‌کنند. اما به نظر وزیر کشور آلمان، هنوز جا دارد که دامنه فعالیت اجتماعی سالمندان، گسترده‌تر شود. آیا این بدین معناست که در آینده، چیزی به نام بازنشستگی در آلمان وجود نخواهد داشت؟ و هرکس تا آخر عمر، تکالیفی دارد که باید انجام دهد؟ پیش‌بینی می‌شود که چنین وضعیتی پیش بیاید، چون در آینده شمار سالمندانی که بتوانند بدون کارکردن از پس هزینه زندگی خود برآیند، کاهش خواهد یافت.

حقوق و مزایای بازنشستگی روسای جمهور در دنیا

فهرستی که به‌طور سالیانه از حقوق روسای جمهور جهان منتشر می‌شود، حاکی از تفاوت بسیار زیاد بین حقوق دریافتی آنهاست. به نحوی که رئیس‌جمهور آمریکا بیش از ۴۰۰ هزار دلار حقوق دریافت می‌کند، درحالی که همتایان چینی و هندی‌اش، کمتر از ۳۰ هزار دلار، به عنوان حقوق دریافت می‌کنند. گزارش‌ها حاکی از آن است که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، سالانه ۱۵۵ هزار دلار دریافت می‌کند. حقوق پوتین، روندی افزایشی داشته است. او در سال ۲۰۱۶، حدود ۱۳۶ هزار دلار به عنوان حقوق دریافت کرد. حقوق دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا سالانه ۴۰۰ هزار دلار است. با این حال، ترامپ گفته او از این حقوق، فقط یک دلار برداشت خواهد کرد. امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه نیز سالانه ۱۷۹ هزار یورو حقوق می‌گیرد. جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا نیز سالانه ۲۶۰ هزار دلار -یعنی دوبرابر حقوق یک نماینده پارلمان- حقوق می‌گیرد. آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان، ۲۱۶ هزار یورو، معادل ۲۳۵ هزار دلار و ترزا می، نخست‌وزیر بریتانیا نیز ۱۸۶ هزار دلار حقوق دریافت می‌کنند. این درحالی است که شی جین پنگ، رئیس‌جمهور چین، تنها ۲۰ هزار دلار در سال حقوق دریافت می‌کند که در بین رهبران جهان، کمترین میزان حقوق است. شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن، سالانه حدود ۲۴۱ هزار دلار دریافت می‌کند و حقوق دریافتی نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند در سال، ۲۸ هزار دلار است. مون جان ان، رئیس‌جمهور کره‌جنوبی نیز سالانه ۲۱۰ هزار دلار حقوق می‌گیرد. روسای جمهور، پس از بازنشستگی نیز مانند دیگر کارمندان دولت، از حقوق و مزایای بازنشستگی برخوردار می‌شوند. برای مثال، باراک اوباما، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، مبلغی حدود ۲۱۰ هزار دلار دریافت می‌کند که نصف حقوق دریافتی او در دوران ریاست‌جمهوری است. همچنین او به عنوان فرمانده‌کل نیروهای مسلح سابق آمریکا، به‌طور مادام‌العمر، از خدماتی برخوردار بوده و مبالغی برای سفر، تماس، بیمه خدمات درمانی و دفتر کار دریافت می‌کند. با این وجود، کنگره جمهوری‌خواه آمریکا، پیش‌نویس قانونی را ارائه داد که براساس آن، سقف پرداخت بازنشستگی و دیگر هزینه‌ها برای هر رئیس‌جمهور، سالانه ۲۰۰ هزار دلار است. به این ترتیب، افزایش هزینه‌های معیشتی بازنشستگان، مرتبط با همان شیوه افزایش بهره بیمه تامین اجتماعی خواهد بود. در همین حال، اعضای مجلس نمایندگان آمریکا، طرحی را برای کاهش دادن میزان مزایا و حقوق بازنشستگی روسای جمهور سابق این کشور مصوب کردند. جودی هایس، عضو جمهوری‌خواه مجلس نمایندگان آمریکا از ایالت جورجیا، طرح مذکور را به این مجلس پیشنهاد کرد و این طرح، با موافقت قانونگذاران مواجه شد. به گزارش آسوشیتدپرس، اعضای مجلس نمایندگان آمریکا با این استدلال که روسای جمهور سابق با توجه به درآمدهای هنگفت ناشی از فروش کتاب و انجام سخنرانی‌ها، دیگر نیازی به پول مالیات‌دهندگان آمریکایی ندارند، با کاهش میزان حقوق بازنشستگی و مزایا موافقت کردند. حامیان این طرح می‌گویند، سبک زندگی روسای جمهور سابق آمریکا نشان می‌دهد که امکان آنکه مالیات‌دهندگان آمریکایی به آنها پول کمتری بدهند، وجود دارد. بنا بر طرح مصوب مجلس نمایندگان آمریکا، میزان حقوق بازنشستگی روسای جمهور سابق آمریکا به ۲۰۰ هزار دلار کاهش پیدا می‌کند، درحالی که اکنون این مبلغ، ۲۰۵ هزار و ۷۰۰ دلار است. همچنین قرار شده که مبلغ تخصیص داده شده به دفاتر روسای جمهور، به ۵۰۰ هزار دلار کاهش پیدا کند. البته این مقدار در سال‌های آینده هم کاهش خواهد داشت و در نهایت، به ۲۵۰ هزار دلار خواهد رسید. هایس، عضو مجلس نمایندگان آمریکا، در تائید اظهاراتش، مثالی از دو رئیس‌جمهور سابق آمریکا مطرح کرد. به گفته او، بیل کلینتون، از زمان کناررفتن از منصبش، با انجام سخنرانی‌های مختلف، بیش از ۱۰۰ میلیون دلار کسب کرد و جورج بوش هم برای انتشار یک کتاب، قراردادی ۱۰ میلیون دلاری بست.